С Х В А Л Е Н О

педагогічною радою

протокол від 15.09.2026р.№_1_

З А Т В Е Р Д Ж Е Н О

Наказ від 16.09.2026р. №86

Директор Ірина МАТУСЯК

П О Л О Ж Е Н Н Я

про академічну доброчесність

учасників освітнього процесу в комунальному закладі «Вінницький міський палац дітей та юнацтва імені Лялі Ратушної»

Вінниця - 2026

І. Загальні положення

1.1. Це Положення визначає загальні принципи, норми та правила академічної доброчесності для всіх учасників освітнього процесу в комунальному закладі «Вінницький міський палац дітей та юнацтва імені Лялі Ратушної» (далі - заклад) з метою забезпечення довіри до результатів навчання, розвитку творчих здібностей вихованців та формування відповідальності педагогів під час освітньої, педагогічної,творчої, методичної та іншої діяльності.

1.2. Положення про академічну доброчесність є важливою складовою внутрішньої системи забезпечення якості освіти та розроблено відповідно до:

- Конституції України;
- Закону України «Про освіту» (ст. 42);
- Закону України «Про позашкільну освіту»;
- Закону України «Про академічну доброчесність»;
- Закону України «Про авторське право і суміжні права»;
- Статуту КЗ «ВМПДЮ ім.Л.Ратушної» та інших нормативно-правових актів.

1.3. **Академічна доброчесність** — це сукупність етичних принципів та визначених законом правил, якими мають керуватися учасники освітнього процесу під час навчання, викладацької та творчої, науково-дослідницької діяльності з метою забезпечення довіри до результатів навчання та творчих здобутків.

1.4. Система забезпечення академічної доброчесності спрямована на:

- формування та утвердження культури академічної доброчесності;
- забезпечення довіри до результатів освітньої та творчої діяльності вихованців і педагогічних працівників;
- повагу до честі, гідності, прав та інтелектуальної власності інших осіб;
- забезпечення чесного, справедливого, прозорого та неупередженого оцінювання результатів навчання;
- запобігання порушенням академічної доброчесності;
- своєчасне виявлення та належне реагування на встановлені факти порушень;
- формування у вихованців навичок самостійної, відповідальної та творчої діяльності.

1.5. Система забезпечення академічної доброчесності закладу включає:

- внутрішню політику щодо формування, забезпечення та популяризації академічної доброчесності;
- визначення правил доброчесної поведінки учасників освітнього процесу;
- вимоги до створення, виконання, представлення та оцінювання творчих проєктів, конкурсних робіт та інших результатів діяльності вихованців;

- визначення уповноваженого органу з питань академічної доброчесності;
- порядок подання, реєстрації та розгляду повідомлень про можливі порушення академічної доброчесності;
- порядок прийняття рішень щодо застосування заходів реагування;
- порядок оскарження відповідних рішень;
- моніторинг та самооцінювання ефективності системи забезпечення академічної доброчесності.

1.6. Учасниками освітнього процесу, на яких поширюється дія цього Положення, є:

- педагогічні працівники закладу;
- здобувачі позашкільної освіти (далі — вихованці);
- батьки вихованців або особи, які їх замінюють.

ІІ. Принципи та принципові засади академічної доброчесності

Основними принципами академічної доброчесності в закладі є:

- **Чесність та об'єктивність:** чесне висвітлення результатів власної освітньої, творчої чи науково-дослідницької діяльності.
- **Повага до інтелектуальної власності:** визнання авторства та належне посилання на джерела інформації, ідеї, витвори мистецтва чи методичні розробки.
- **Справедливість та неупередженість:** об’єктивне оцінювання навчальних та творчих досягнень вихованців.
- **Відповідальність:** усвідомлення наслідків порушення норм академічної доброчесності.
- **Прозорість:** відкритість критеріїв оцінювання, вимог до конкурсних, виставкових та дослідницьких робіт.

ІІІ. Забезпечення академічної доброчесності педагогічними працівниками

Педагогічні працівники закладу зобов'язані:

- дотримуватися принципів академічної доброчесності під час здійснення освітньої, методичної та творчої діяльності;
- посилатися на джерела інформації у разі використання ідей, розробок, тверджень, відомостей інших осіб у своїх методичних матеріалах, навчальних програмах чи публікаціях;
- здійснювати об’єктивне, прозоре та неупереджене оцінювання навчальних досягнень, виступів, робіт вихованців;
- не допускати використання авторських робіт вихованців (малюнків, виліпок, моделей, наукових робіт тощо) під своїм іменем;
- запобігати порушенням академічної доброчесності серед вихованців, навчати їх правилам цитування та поваги до чужої інтелектуальної праці;
- постійно підвищувати свій професійний рівень та педагогічну майстерність.

IV. Дотримання академічної доброчесності вихованцями

Дотримання академічної доброчесності вихованцями передбачає:

- самостійне виконання навчальних, практичних, творчих завдань та контрольних заходів;
- самостійне виконання робіт для участі у конкурсах, виставках, фестивалях, змаганнях, турнірах, захистах робіт Малої академії наук (МАН) тощо;
- надання достовірної інформації про результати власної навчальної, дослідницької чи творчої діяльності;
- належне оформлення посилань на першоджерела у разі використання ідей, текстових чи візуальних матеріалів інших авторів;
- особисту присутність та участь під час оцінювання/захисту робіт.

V. Дотримання академічної доброчесності батьками вихованців

Батьки або інші законні представники неповнолітніх вихованців сприяють формуванню у дітей цінностей академічної доброчесності, заохочують їх до самостійного виконання навчальних і творчих завдань та сприяють дотриманню встановлених у закладі правил академічної доброчесності.

VI. Види порушень академічної доброчесності

До порушень академічної доброчесності в закладі належать:

6.1.**Академічний плагіат:** оприлюднення (частково або повністю) чужих результатів, текстів, методичних розробок, витворів мистецтва чи наукових робіт під іменем особи, яка не є автором цих результатів (у позашкіллі плагіатом вважається також виставлення педагогом чи вихованцем готових чужих поробок, малюнків чи програмних кодів як власних).

6.2.**Приписування авторства**: зазначення себе автором результату академічної діяльності (навчальної, творчої або дослідницької роботи вихованців і педагогів), створеного іншою особою.

6.3. **Самоплагіат:** подання до оцінювання або для участі в конкурсах/виставках однієї й тієї ж власної роботи, яка вже раніше оцінювалася або перемагала в інших заходах (якщо це суперечить умовам конкретного конкурсу).

6.4.**Фабрикація:** вигадування даних, фактів, спостережень чи експериментальних результатів, використаних в освітній або дослідницькій діяльності (зокрема у роботах МАН).

6.5. **Фальсифікація:** свідома зміна чи викривлення наукових/дослідницьких даних, результатів анкетування, спортивних чи виставкових протоколів.

6.6. **Списування:** виконання письмових, тестових чи практичних завдань із використанням зовнішніх джерел інформації без дозволу керівника гуртка/педагога.

6.7.**Обман:** надання свідомо неправдивої інформації щодо власної навчальної/творчої діяльності, підробка підписів, документів чи згоди батьків.

6.8. **Необ'єктивне оцінювання:** свідоме завищення або заниження оцінки чи результату роботи вихованця педагогічним працівником з особистих причин чи під впливом сторонніх чинників.

6.9**. Академічний саботаж**: умисне створення перешкод у навчальній, творчій або дослідницькій діяльності інших учасників освітнього процесу.

VII. Заходи щодо запобігання порушенням

7.1.З метою утвердження академічної доброчесності в закладі вживаються такі заходи:

- роз'яснювальна робота серед вихованців та їхніх батьків щодо норм етики та поваги до чужої інтелектуальної власності;
- проведення бесід, тематичних занять, інструктажів з питань правил цитування, оформлення бібліографії та використання інтернет-ресурсів;
- ознайомлення педагогічних працівників, вихованців та їхніх батьків із цим Положенням;
- перевірка навчальних, методичних та конкурсних робіт на наявність плагіату перед їх поданням на міські, обласні, Всеукраїнські чи Міжнародні етапи заходів.

7.2. Під час оцінювання результатів освітньої та творчої діяльності забезпечуються:

- заздалегідь визначені та зрозумілі критерії оцінювання;
- прозорість процедури оцінювання;
- рівність умов для учасників;
- об'єктивність та неупередженість;
- недопущення дискримінації та упередженого ставлення.

7.3. Під час проведення конкурсів, фестивалів, виставок, змагань та інших заходів у закладі встановлюються чіткі, зрозумілі та однакові для всіх учасників правила. У правилах проведення таких заходів за потреби визначаються вимоги щодо самостійності виконання завдань, авторства, використання джерел інформації, штучного інтелекту, критеріїв оцінювання та заходів реагування на порушення академічної доброчесності.

7.4. Заклад забезпечує систематичне інформування учасників освітнього процесу про цінності, принципи та правила академічної доброчесності.

7.5. Внутрішні документи закладу, що визначають правила,заходи та процедури забезпечення академічної доброчесності, підлягають оприлюдненню відповідно до вимог законодавства та забезпечення доступності цієї інформації для учасників освітнього процесу.

VIII. Види відповідальності за порушення академічної доброчесності

8.1. За порушення академічної доброчесності **педагогічні працівники** можуть бути притягнуті до відповідальності згідно із Законодавством України, що може включати:

- відмову в присвоєнні або позбавлення кваліфікаційної категорії чи педагогічного звання;
- позбавлення права брати участь у роботі журі конкурсів, атестаційних комісій;
- відмову у висуванні на нагородження або позбавлення матеріального заохочення (премій, надбавок) на термін, визначений колективним договором;
- притягнення до дисциплінарної відповідальності відповідно до Кодексу законів про працю України.

8.2. У разі встановлення порушення академічної доброчесності **щодо вихованця** педагогічні працівники насамперед застосовують педагогічні та виховні заходи, спрямовані на усвідомлення вихованцем сутності порушення, його наслідків та формування відповідальної поведінки.

8.3.До **вихованців**, які вчинили порушення академічної доброчесності, можуть застосовуватися такі заходи:

- повторне виконання навчального чи творчого завдання;
- анулювання результату оцінювання чи зняття роботи з участі у внутрішньому конкурсі/виставці;
- позбавлення права брати участь у міських, обласних чи всеукраїнських етапах конкурсів/змагань від імені закладу на визначений термін;
- усне або письмове попередження вихованцю та його батькам.

8.4. До академічної відповідальності може бути притягнута особа, яка на момент вчинення порушення досягла віку, визначеного законодавством (14 років).

IX. Порядок розгляду випадків порушення

9.1. Для розгляду випадків порушення академічної доброчесності наказом директора закладу може створюватися **Комісія з питань академічної доброчесності** (або ці функції покладаються на педагогічну раду закладу).

9.2. Комісія розглядає звернення, письмові заяви чи факти порушень, подані педагогами, вихованцями або їхніми батьками.

9.3. Повідомлення про можливе порушення академічної доброчесності підлягає обов'язковій реєстрації та розгляду у визначеному законодавством і внутрішніми нормативними документами закладу.

9.4.За результатами розгляду Комісія ухвалює рішення, яке має рекомендаційний характер для прийняття остаточного рішення директором закладу або педагогічною радою.

9.5. Рішення за результатами розгляду повідомлення про порушення академічної доброчесності оформлюється відповідним документом уповноваженого органу або уповноваженої особи та підлягає документуванню відповідно до законодавства і внутрішніх нормативних документів закладу

9.6. Будь-яка особа, стосовно якої порушено питання про недотримання академічної доброчесності, має право:

- ознайомитися з матеріалами перевірки;
- надавати усні та письмові пояснення, а також докази на свій захист;
- бути присутньою під час розгляду питання Комісією.
- оскаржити рішення щодо встановлення факту порушення академічної доброчесності або застосування заходів реагування у порядку, визначеному законодавством і внутрішніми нормативними документами закладу.

X. Прикінцеві положення

9.1. Це Положення набирає чинності з моменту його затвердження та видання відповідного наказу директора закладу.

9.2. Зміни та доповнення до цього Положення вносяться за рішенням педагогічної ради закладу та затверджуються наказом директора.

9.3. Відповідальність за організацію та функціонування системи забезпечення академічної доброчесності у закладі несе директор у межах наданих йому повноважень.

9.3. Текст Положення розміщується на офіційному вебсайті закладу (або на інформаційному стенді) для загального ознайомлення.